

Dosarul nr. 3ra-563/22
2-19174511-01-3ra-18052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Clima)

Î N C H E I E R E

3 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iurie Bejenaru
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Oleg Manita, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Oleg Manita împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat, terți Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției cu privire la contestarea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 30 octombrie 2019, Oleg Manita a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat, terți Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției cu privire la contestarea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a fost angajat al organelor afacerilor interne, cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv angajat al Izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului General al Poliției.

A menționat că până la reforma din 2013, angajator direct era Ministerul Afacerilor Interne, iar după reforma din 2013, angajator direct al său era Inspectoratul General al Poliției.

Reclamantul a notat că fiind deja pensionat, la data de 25 septembrie 2019, a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat să-i fie comunicată vechimea în muncă în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv subdiviziunile acesteia; recalcularea vechimii în muncă cu avantaje; eliberarea copiilor de pe materialele dosarului de pensionare; comunicarea perioadei de muncă și serviciu ce a efectuat-o în cadrul subdiviziunilor izolatorului de detenție provizorie al organelor afacerilor interne; eliberarea unui calcul, certificat, confirmare, în conformitate cu care să fie reflectată activitatea în cadrul izolatorului de detenție provizorie, serviciul pază și escortă, precum și faptul, care este perioada de activitatea în acestea, inclusiv dacă beneficiază pentru acest de

calcularea vechimii în muncă cu coeficientul de o lună pentru două luni activitate în serviciu.

A explicat că la 27 septembrie 2019, cererile prealabile au fost recepționate de către pârâți, însă, aceștia nu au examinat cererile în termen de 30 de zile, motiv pentru care a fost nevoit să depună prezenta acțiune în contencios administrativ.

Reclamantul a afirmat că activând în funcția nominalizată, adică cu paza și escortarea persoanelor deținute, arestate penale fie contravențional, precum și cele condamnate, în cumul, precum și corelativ cu instituții de tip penitenciar, nu se iau în considerare actele normative, ce-i apără drepturile sale în cadrul activității în organele afacerilor interne, ce la rândul său influențează și la eliberarea din serviciul Ministerului Afacerilor Interne, la recalcularea eficientă al vechimii în muncă, ce influențează și poate influența și asupra pensiei achitate și cuantumul acesteia.

Reclamantul a specificat că nu s-au luat în considerare și nu se iau în considerare dispozițiile hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994, art. 33 alin. (2) al Legii cu privire la sistemul penitenciar, în vigoare până la 21 martie 2008.

A invocat că Casa Națională de Asigurări Sociale urma și urmează să îi calculeze vechimea în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni în vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Izolatorului de detenție provizorie, pentru perioada de activitate, așa cum, pe perioada efectuării serviciului în organele afacerilor interne și anume în subdiviziunile menționate, dânsul a fost supus riscului sănătății și vieții având contact direct cu persoanele reținute, inclusiv contagioase.

Reclamantul a solicitat constatarea nelegitimității lipsei răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care nu s-a efectuat recalcularea vechimii în muncă, cu obligarea pârâților la calcularea vechimii sale în muncă cu avantaje, calculând activitatea acestuia în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie al Inspectoratului General al Poliției, Ministerului Afacerilor Interne cu coeficientul de 2 luni pentru o lună de activitate, incluzând în termenul de pensionare.

Prin hotărârea din 12 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea depusă de Oleg Manita. S-a anulat decizia nr. 12/2019/17589 din 20 iunie 2019 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Comrat. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze calcularea vechimii în muncă în serviciu lui Oleg Manita, cu înlesniri pentru o lună lucrată două luni vechime pe perioada activității în cadrul Serviciului detenție și escortă al Inspectoratului de Poliție Ceadâr-Lunga al Direcției de poliție a UTA Găgăuzia a Inspectoratului General al Poliției, în conformitate cu calculul vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei nr. 34/19-1602 din 30 mai 2019, în mărime totală de 24 ani 5 luni 21 zile.

Cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la 23 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat, iar la 20 mai 2021 motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond.

Prin decizia din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost casată hotărârea din 12 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă hotărâre prin care acțiunea depusă de Oleg Manita a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că în perioada 28 iunie 1994-3 noiembrie 1995, Oleg Manita a satisfăcut serviciul militar, iar în perioada 23 decembrie 1997-16 mai 2019, acesta a activat în cadrul organelor afacerilor interne.

Totodată, în baza probatoriului administrat la dosarul cauzei, instanța inferioară a constatat, că în perioada 3 iulie 2018-14 mai 2019, Oleg Manita a activat în funcția de

subofițer al izolatorului de detenție provizorie al secției management operațional a Inspectoratului de Poliție Ceadâr-Lunga, funcție care nu este legată de asigurarea pazei persoanelor aflate în custodia statului.

În continuare, instanța de judecată a invocat prevederile pct. (8) lit. d) din hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, conform căroră la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și a sistemului penitenciar se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

În condițiile date, instanța de apel a precizat că, Oleg Manita a activat în funcția de subofițer al izolatorului de detenție provizorie al secției management operațional a Inspectoratului de Poliție Ceadâr-Lunga, însă, intimatul/reclamant nu și-a exercitat serviciul nemijlocit în izolatorul de detenție provizorie, în sensul că nu a asigurat paza și protecția persoanelor deținute în acest izolator.

Corespunzător, instanța ierarhic inferioară a dedus că soluția fondului de recunoaștere a perioadei de activitate a lui Oleg Manita în funcția de subofițer al izolatorului de detenție provizorie al secției management operațional a Inspectoratului de Poliție Ceadâr-Lunga, drept perioadă de activitate care urmează a fi calculată cu avantaje, este neîntemeiată și contrară reglementărilor de la pct. 8 al hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

În condițiile speței, instanța de apel a reținut că, la momentul depunerii cererii de pensionare, Oleg Manita nu avea o vechime în muncă de 24 ani, așa cum, perioada de activitate 3 iulie 2018 – 14 mai 2019, în mod eronat a fost calculată cu avantaje. Iar, aceste circumstanțe denotă că Casa Teritorială de Asigurări Sociale Comrat în mod just și legal a refuzat în stabilirea pensiei lui Oleg Manita, așa cum, solicitantul de pensie nu a confirmat o vechime în muncă de 24 ani.

În consecință, instanța de apel a conchis că pretențiile lui Oleg Manita sunt neîntemeiate, iar concluziile fondului expuse în hotărâre sunt în contradicție cu situația de fapt constatată în speță.

La data de 22 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Oleg Manita, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare. Totodată a cerut și repunerea în termenul de depunere a atac a recursului.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurentul a indicat că nu este de acord cu decizia contestată.

A menționat la data de 17 decembrie 2021, în interiorul termenului de 30 de zile de la momentul publicării deciziei, a depus cerere de recurs la Curtea Supremă de Justiție, fapt confirmat prin avizul de recepție/livrare și extrasul de pe portalul electronic al Poștei Moldovei. Însă, la 22 aprilie 2022 i s-a solicitat să se prezinte la Curtea Supremă de Justiție, unde i s-a comunicat că urmează să ridice recursul pentru a-l expedia la Curtea de Apel Chișinău. Astfel, a solicitat repunerea recursului în termenul de atac.

În continuare, a opinat că instanța de apel la adoptarea deciziei a interpretat eronat circumstanțele. În acest sens a invocat prevederile art. 13 lit. a), 14 lit. a), 48 din Legea nr. 1544 privind asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de

comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Prin referința depusă la data de 25 mai 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat respingerea recursului depus de către Oleg Manita, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău, ca fiind neîntemeiat.

Prin referința depusă la 13 iunie 2022, Ministerul Afacerilor Interne a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

Primordial, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a se expune asupra cererii depuse de către Oleg Manita, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău cu privire la repunerea în termenul de recurs.

Conform art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În corespundere cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În conformitate cu art. 244 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Dispozițiile art. 237 alin. (1) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ coroborate cu art. 244 alin. (2) din Codul administrativ stipulează că prevederile art. 65 alin. (1)-(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de recurs și în termenul de prezentare a motivării recursului.

La rândul său, art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ statuează că dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Conform avizului de recepție/livrare anexat la actele cauzei se atestă că decizia motivată din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului Oleg Manita la data de 24 noiembrie 2021, fapt contrasemnat de către ultimul (f.d.188).

Astfel, prin prisma art. 63 alin. (1) din Codul administrativ, în condițiile speței, începutul curgerii termenului de depunere a recursului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adică ziua de 25 noiembrie 2021, iar termenul limită fiind data de 24 decembrie 2021.

Însă, distinct acestor circumstanțe, recursul a fost depus la Curtea de Apel Chișinău de către Oleg Manita, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău, la 22 aprilie 2022.

Din conținutul cererii de recurs, precum și din materialele cauzei se denotă cu certitudine că la data de 17 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Oleg Manita, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău a depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de recurs împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Cu toate acestea, abia la 22 aprilie 2022 Curtea Supremă de Justiție a comunicat recurentului că recursul împreună cu motivarea recursului urmează a fi ridicat pentru a fi depus în conformitate cu art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În această consecvență, luând în considerare că circumstanțele enunțate mai sus ce au dus la depunerea recursului în instanța de apel la 22 aprilie 2022 (peste termenul prevăzut de lege), nu pot fi puse pe seama recurentului, instanța de recurs ajunge la concluzia necesității admiterii cererii lui Oleg Manita, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău cu privire la repunere în termen și, respectiv, de a repune în termenul de recurs și în termenul de prezentare a motivării recursului.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Oleg Manita, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în

contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Oleg Manita, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se admite cererea lui Oleg Manita, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău cu privire la repunerea în termen.

Se repune în termen recursul depus de către Oleg Manita, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Recursul depus de către Oleg Manita, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iurie Bejenaru

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu